

Tegning: Poul Andersen

Ejendommen "Jens Thomsens Gård" er for en 20-årig periode lejet af Vendsyssel historiske Museum med det formål at indrette et udstillingssted om natur- og kulturhistorien langs Vendsyssels vestkyst. Det vil især blive historien om de fire sogne Furreby, Lyngby, Rubjerg og Mårup på Lønstrup Klint mellem Løkken og Lønstrup.

Vendsyssel historiske Museum indsamler i disse år oplysninger om områdets historie. I udstillinger og gennem tryksager og elektroniske medier vil vi løbende formidle den indsamlede viden om livsvilkårene, som var præget af de særligt barske naturforhold langs kysten.

Bygningerne står åbne, så man kan danne sig et indtryk af denne klitgård og dens indretning, som den har udviklet sig gennem de sidste 150 år.

På de ophængte bannere kan man få et lille indtryk af nogle af de emner, der vil blive fortalt mere om i fremtiden.

Jens Thomsens Gård Strandfogedgården i Rubjerg

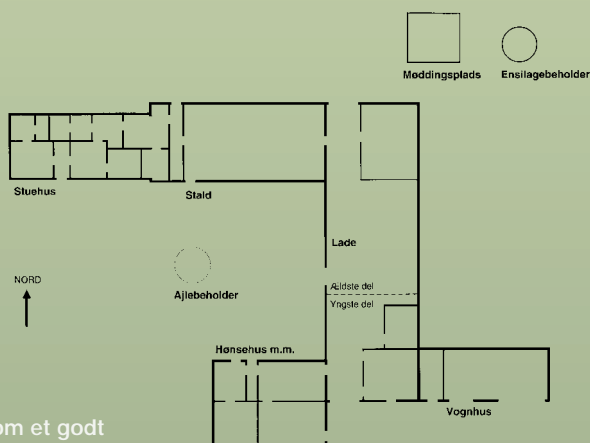
- Før 1724 Græsningsområde for kreaturer tilhørende bønder og husmænd i Rubjerg.
- 1724 *Niels Sørensen Løgstør* (ca. 1665-1747) fik jorden udlagt til degnebol, 14 år efter han var kommet til Rubjerg som degn. Sognet bestod med knapt halvdelen af udgifterne til at bygge et hus på bolet. Det bestod af 6 fag bindingsværkshus til beboelse og et jordhus til 1 ko og 6 får. Vest for huset var der en kålgård. Han supplerede sine indtægter ved at lave hatte.
- 1747 *Peder Ejler Nielsen* (ca. 1720-71), søn af Niels Sørensen Løgstør, overtog degneembedet og degnebolet efter sin far, skønt han var dårlig til at læse og synge. Han supplerede sine indtægter ved at lave ligkister.
- 1771 *Søren Jensen* (1716-95) havde været skoleholder i Vejby i 25 år, før han kom til Rubjerg som degn og overtog degnebolet.
- 1795 *Hans Sørensen* (1759-1832), søn af Søren Jensen, overtog degneembedet og degnebolet efter sin far. Han flyttede fra Rubjerg i 1810 for at blive degn i Skallerup-Vennebjerg.
- 1810 *Bo Johannesen Møller* (1752-1842) blev den sidste degn i Rubjerg. Embedet blev afskaffet i forbindelse med en ny skoleordning, men han fortsatte som kirkesanger og skolelærer.
- 1814 Kongelig anordning om almueskolevæsenet på landet, som bl.a. indebar, at degneembedet blev afskaffet, og at der skulle bygges ny skole.
- 1815 *Thomas Pedersen* (1761-1846) og *Anne Jensdatter* (1782-1849) overtog degnebolet til gengæld for deres hidtidige gårdsted, hvor der blev bygget skole.
- ca. 1835 Ifølge en brandforsikringsvurdering var huset 16 fag langt i retningen øst-vest.
- 1838 *Jens Thomsen* (1810-1896), søn af Thomas Pedersen, overtog gården. Forældrene blev boende som aftægtsfolk. I 1844 blev Jens Thomsen gift med *Ane Villumsdatter* (1816-1897). Senest i 1864 blev Jens Thomsen strandfoged.
- 1853 Efter en ombygning var huset på 19 fag – det var 32 meter langt, 6 1/2 meter bredt mod vest og 5 meter mod øst. Den vestlige halvdel var nyopført, til dels i grundmur, mens resten var lerklinet. Huset var stråtækt. Den ene ende var indrettet til beboelse, og i den anden var der heste- og kostald samt lo og lade.
- 1885 *Jens Villumsen* (1858-1947) blev gift med Jens Thomsens datter *Inger Kirstine* (1854-1938), og de overtog gården med 1 hest, 4 køer, 4 kvier, 8 svin og 4 får. De gamle blev boende som aftægtsfolk. I 1895 efterfulgte Jens Villumsen sin svigerfar som strandfoged.
- 1927 *Villum Peter Villumsen* (1886-1970), søn af Jens Villumsen, overtog gården. Forældrene blev boende som aftægtsfolk. Villum Villumsen var i 1920 blevet gift med *Karoline Jørgensen* (1895-1939). I 1933 efterfulgte han sin far som strandfoged.
- 1935 Gården ombygget og udvidet, så besætningen kunne mere end fordobles. I 1945 var den på 3 heste, 8 køer, 10 kvier, 20 svin og 4 får.
- 1960 *Jens Egon Villumsen* (1928-92), søn af Villum Peter Villumsen, overtog driften af gården, og i 1963 efterfulgte han sin far som strandfoged. Efter Jens Egon Villumsens død har gården været ubeboet, men tilset af hans svoger og søster, som arvede gården.
- 1999 *Verner Nielsen*, Jens Egon Villumsens søstersøn, overtog gården.
- 2000 *Vendsyssel historiske Museum* lejer gården for 20 år som museets udstillingssted i Løkken - Vrå Kommune.

Tegning: Poul Andersen

Tegning: Poul Andersen

Gården fremstår som et godt eksempel på, hvordan man i landbruget til enhver tid har tilpasset sig driftens behov ud fra praktiske og økonomiske muligheder.

Bygningerne, der er fra de sidste 150 år, er kommet til ved stadige ombygninger og knopskydninger.

Stuehuset, som antagelig i 1853 afløste et ældre stuehus, er den ældste del af gården. Her er der ikke brugt unødige midler på beboernes egen velfærd i form af modernisering.

Den vestligste del af stuehuset var indrettet som aftægtsbolig, mens de øvrige rum benyttedes af ejeren og hans familie.

Kostalden er opført i 1935 på det sted, hvor den oprindelige stald og lade lå.

Allerede før den nye stald blev bygget, opførtes ladebygningen. Den er bygget i to omgange - den nordligste ende i 1927/28 og den sydligste ende i 1931/32. Der er i begge ladeafsnit indrettet hestestald.

Vognhuset ved ladens sydøstlige hjørne er opført i 1949.

Endelig fik laden omkring 1960 tilføjet en længe mod vest, med karlekammer, værksted, hønseshus og et ekstra staldrum.

Møddingspladsen og beholderen til ensilage findes nord for laden.

På gårdspladsen ses den hvælvede og græsbevoksede ajlebeholder.

Gårdens bygninger